

25.10. 2018 Minä, sinä, hän – Suomalainen resepti tasa-arvoisemman maailman rakentamiseen

Kansainvälisen tasa-arvopalkinto IGEP:n toisen hakukauden avaustilaisuus Valtioneuvoston juhlahuoneistossa

Eva Biaudet, puheenjohtaja, Naisjärjestöjen Keskusliitto

Suomalainen resepti tasa-arvoisemman maailman rakentamiseen

Naisjärjestöjen Keskusliiton puolesta lämmin kiitos mahdollisuudesta toimia palkintolautakunnan jäsenenä. On mielestämme tärkeää, että naisjärjestöt voivat olla mukana tekemässä päätöstä tulevasta kansainvälisestä IGEP-tasa-arvopalkinnosta. Tahdon olla osaltani mukana jakamassa arvostusta uusille, rohkeille ja vaikuttaville tasa-arvoa edistäville avauksille.

Vuonna 1911 perustetussa Naisjärjestöjen Keskusliitossa on 59 jäsenjärjestöä, joissa on 400 000 jäsentä, valtaosin naisia. Naisten tekemällä tasa-arvotyöllä on pitkät ja arvokkaat perinteet. Naisjärjestöjen Keskusliiton jäsenjärjestöistä 27 jäsenjärjestöä on yli 75-vuotiaita ja 12 jäsenjärjestöä on yli 100 vuotta toimineita. Voimme siis todeta, **että naisjärjestöt kuuluvat vankasti suomalaiseen yhteiskuntaan.** Vaikuttajanaisemme kautta näiden vuosien ovat olleet vaikuttamassa suomalaisen yhteiskunnan kehittämiseen. Sinnikkästä työstä huolimatta monet tasa-arvotyön asialistalla olevat asiat ovat pitäneet pintansa jo kauan.

Euroopan tasa-arvoinstituutin tasa-arvoindeksi osoittaa, että tasa-arvo voi ottaa myös takapakkia. Suomi on aina ollut EU-maiden vertailun kärkisijoilla, ja sijoittui viime vuonna yhteispisteissä kolmanneksi. Suomen pisteet kuitenkin laskivat edellisvuosista kahdella alueella, **vallan ja ajankäytön tasa-arvossa.**

Pistelasku poliittisen ja taloudellisen vallan osalta johtuu siitä, että naisten osuus eduskunnassa ja hallituksessa sekä Suomen Pankin johtotehtävissä on laskenut verrattuna 2010-luvun alkuun.

Tasa-arvoindeksin mukaan **naisten ja miesten välinen ero ajankäytössä ei ole kaventunut vaan päinvastoin jonkin verran kasvanut**, mikä kertoo työn ja perheen yhteensovittamisen haasteista erityisesti naisten elämässä. Naiset käyttävät edelleen miehiä selkeästi enemmän aikaa muun muassa erilaisiin kotitöihin ja lasten tai läheisten palkattomaan hoivaan. EIGEn mukaan sukupuolten tasa-arvon keskeisin este Suomessa on koulutuksen ja työelämän segregaatio.

Naisiin kohdistuva väkivalta on Suomen suurin ihmisoikeusloukkaus. Euroopan unionin perusoikeusviraston mukaan 47 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä Suomessa asuvista naisista on kohdannut fyysistä, psyykkistä ja/tai seksuaalista väkivaltaa. Suomi on vuosi toisensa perään naisiin kohdistuvan väkivallan tilastoissa huippusijoituksilla. Tämän ei-toivotun kärkipaikan laskemiseksi on tehtävä aktiivista työtä. Tarvitsemme uusia rohkeita avauksia, joilla voisimme taata jokaisen naisen turvallisuuden. Tahdomme naiset vapaiksi väkivallan tekijöiltä.

#metoo on osoittanut naisiin kohdistuvan seksuaalisen häirinnän yleisyyden. Ongelman laajuus yhteiskunnan eri alueilla, työelämässä, kulttuurissa, liikunnassa jne. on todella hätkähdyttävää, mutta ei lainkaan uusi ilmiö.

Suomea on pitkään pidetty maailmalla tasa-arvon mallimaana. Ilman aktiivista otetta kansainvälinen huomio naisten oikeuksien edistämisestä voi lipua kuitenkin Suomelta ohi. Viime vuosina suuri joukko maita on systemaattisesti ja näkyvästi edistänyt naisten oikeuksia.

Sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet ovat olleet vahva vientituotteemme maailmalle ja se, mistä Suomi tunnetaan. Mahdollisuus kansainvälisen näkyvyyteen naisten oikeuksia edistämällä ja niistä viestimällä on selvästi huomattu myös muualla. Meidän tulee huolehtia, että teemme sellaisia päätöksiä, joista voimme olla maailmalla ylpeitä.

Tasa-arvo vaatii tekoja! Naisjärjestöjen Keskusliitto ja tasa-arvoasiain neuvottelukunta jatkavat **Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -hanketta** ja tasa-arvotekojen syventämistä ja mallien monistamista. Lähes 40 kumppanitahoa jatkavat mukana ja presidentti Tarja Halosen johtama korkea-arvoinen Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta -foorumi tukee tätä työtä. **Toivon, että näitä tasa-arvotekojen viestejä viedään yhteistyössä IGEP-palkinnon kanssa maailmalle ja ollaan niistä ylpeitä.**

Kansainvälisen tasa-arvopalkinnon avulla meillä on mahdollisuus lisätä Suomen näkyvyyttä tasa-arvon edistämisessä, markkinoinnissa - jakaa hyviä kokemuksia ja edistysaskelia, suomalaisia tasa-arvotekoja. Tässä työssä myös me naisjärjestöt haluamme olla mukana.

Näen kansainvälisen tasa-arvopalkinnon mahdollisuuden ja merkityksen juuri Suomen roolin ja näkyvyyden vahvistajana kansainvälisessä tasa-arvokeskustelussa. Koen tärkeänä, että naisjärjestöjen asiantuntijuudella Suomen tasa-arvotilanteen haasteista ja saavutuksista on tässä prosessissa vahva rooli. On hienoa, että vuoden 2019 kansainvälinen tasa-arvopalkinto on suuruudeltaan kiinnostusta herättävä ja että sille on osoitettu erillinen rahoitus.

Suomella on alkamassa EU-puheenjohtajuuskausi ensi kesänä. Myös Euroopan Unionin sisällä naisten oikeuksia vastustavat ääriliikkeet ovat saaneet aiempaa enemmän tilaa julkisessa keskustelussa. Suunta on huolestuttava ja vaatii välittömiä toimenpiteitä.

Monet odottavat meiltä niin Euroopan unionissa, YK:n naisten asema -toimikunnassa kuin tässä tärkeässä kansainvälisessä tasa-arvopalkinnossakin, rohkeaa, näkyvää ja eteenpäin vievää linjaa naisten oikeuksien edistämisessä. Me naisjärjestöissä haluamme, että Suomi voi jatkossakin olla todellinen moottori, joka vie sukupuolten tasa-arvoa eteenpäin sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Meillä on kokemusta ja osaamista, pidetään kiinni aiemmista saavutuksista ja tuodaan uusia, rohkeita avauksia sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien edistämiseksi.

Uskon, että meillä yhdessä toimien on tähän kaikki mahdollisuudet ja paljon voitettavaa.